

Kumitat għas-Sajd

25.3.2024

DOKUMENT TA' ĦIDMA

dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-protezzjoni tal-annimali waqt it-trasport u operazzjonijiet relatati, li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1255/97 u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1/2005

Kumitat għas-Sajd

Rapporteur: Caroline Roose

Il-protezzjoni tal-annimal waqt it-trasport hija s-sugġett tal-leġislazzjoni tal-UE mis-snin sebgħin, meta l-ewwel Direttiva dwar il-protezzjoni tal-annimali waqt it-trasport internazzjonali giet addottata. Ir-regoli dwar il-protezzjoni tal-annimali waqt it-trasport kienu aġġornati regolament fis-snin tmenin, disgħin u elfejn biex jitqiesu l-aħħar żviluppi fl-iżviluppi xjentifiċi u teknoloġiċi, l-evoluzzjoni tat-trasport tal-annimali u x-xewqa taċ-ċittadini tal-UE għall-protezzjoni aħjar tal-annimali.

Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1/2005 tat-22 ta' Diċembru 2004 dwar il-protezzjoni tal-annimali waqt it-trasport ilu fis-sehħ għal kważi 20 sena. F'Ġunju 2020, il-Parlament Ewropew ivvota biex jistabbilixxi l-Kumitat ta' Inkjesta biex jinvestiga allegazzjonijiet ta' kontravvenzjoni u ta' amministrazzjoni ħażina fl-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament. Huwa adotta rapport dwar is-sejbiet kif ukoll rakkomandazzjoni f'Jannar 2022. Il-Kummissjoni Ewropea impenjat ruhha li tirrevedi r-Regolament tat-Trasport tal-Annimali u finalment ippubblikat il-proposta tagħha f'Diċembru 2023.

Dan ir-regolament il-ġdid se jkun l-ewwel li jiġi addottat skont il-proċedura ta' kodeċizjoni, li jippermetti lill-Parlament Ewropew jirrapprezenta r-rieda taċ-ċittadini biex jittejjeb il-benesseri tal-annimali fl-UE. Il-Kumitat għas-Sajd tal-Parlament Ewropew ingħata kompetenza esklużiva fuq diversi partijiet tal-proposta tal-Kummissjoni relatata mal-annimali akkwatiċi.

Dan id-dokument ta' ħidma jiffoka fuq dawn l-elementi.

Ir-Regolament 1/2005 ikopri l-vertebrati kollha, inklużi l-vertebrati akkwatiċi bħall-ħut, iżda ma jinkludix dispożizzjonijiet speċifiċi biex jiżgura l-benesseri tal-ħut u l-annimali akkwatiċi oħrajn. Dan gie ddikjarat b'mod ċar fir-rapport tal-Kumitat ta' Inkjesta tal-PE dwar il-protezzjoni tal-annimali waqt it-trasport.

Fir-rakkomandazzjoni tiegħu, addottata fl-20 ta' Jannar 2022, il-Parlament Ewropew “jirrakkomanda li l-Kummissjoni tfassal proposti leġislattivi abbażi tal-aħħar għarfen xjentifiku dwar il-ħtigijiet tal-ħut u ta' annimali akkwatiċi oħra u dwar il-metodi tat-trasport sabiex tiġi mminimizzata t-tbatija tagħhom matul it-trasport; jishaq li d-dispożizzjonijiet il-ġodda għandhom jipprovdu lista ta' kontroll dettaljata għall-ippjanar u t-tħejjija ta' qabel it-trasport, dispożizzjonijiet speċifiċi li jikkoncernaw il-parametri tal-kwalità tal-ilma, id-densità, l-immaniġġjar matul it-tagħbija u l-ħatt, u kontrolli tat-trattament xieraq ta' wara t-trasport; jistieden lill-Kummissjoni tiżgura li l-linji gwida li tippubblika jiġu aġġornati abbażi tal-aħħar evidenza xjentifika u jkunu konformi mar-Regolament (KE) Nru 1/2005 u jappella għal rekwiżiti speċifiċi għall-moviment kummerċjali tal-ħut”;

Ir-Rapporteur tilqa' l-fatt li l-Kummissjoni issa inkludiet dispożizzjonijiet speċifiċi dwar il-benesseri tal-ħut u l-annimali akkwatiċi fil-proposta tagħha.

L-evoluzzjoni tar-riċerka dwar is-senzjenza tal-annimali akkwatiċi u l-bżonnijiet tagħhom waqt it-trasport

Hemm evidenza xjentifika li ilha stabbilita li l-ħut u l-annimali akkwatiċi huma ħlejjaq sensibbli u jistgħu jhossu l-uġiġħ, u li t-trasport tal-ħut jikkawża stress sinifikanti lil dal-kampjun, waqt li tenfasizza l-varjazzjoni wiesgħa fir-rekwiżiti tagħhom għall-ossigenu, pH, salinità u t-temperatura u, aktar importanti fil-kuntest ta' stress tat-trasport, il-firxa ta' varjazzjoni li jistgħu jgħixu fiha.

Fl-2004, l-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel (EFSA) diġà pprovdiet ħarsa ġenerali dettaljata¹ tal-effetti bijokimiċi fuq il-ħut fir-rigward tal-istress ikkawżat mit-trasport. Abbazi ta' rieżami tal-letteratura, l-EFSA sabet li l-istress huwa fattur importanti matul it-trasport tal-ħut li jista' jikkawża, fost affarijiet oħra, it-tixrid ta' mard infettiv. It-trasport huwa msemmi bħala "fattur ta' stress prinċipali" għall-manifestazzjoni klinika ta' mard b'implikazzjonijiet serji ta' benesseri u ekonomiċi, li jista' jsehh meta kontaminanti mikrobiċi jsiru patoġeni invażivi waqt l-immaniġġjar jew minħabba ħsara fit-trasport.

F'dan ir-rigward, l-EFSA tiddikjara wkoll li l-ilma minn sistemi ta' trasport magħluqa ma għandux jintrema mingħajr diżinfezzjoni wara t-trasport, u li kwalunkwe mezz ta' trasport bħal tankijiet jew kontejners għandu jiġi diżinfettat bejn it-trasport.

B'mod speċifiku, ir-rispons tal-istress fil-ħut, wara l-attivazzjoni tas-sistemi newroendokrinali tagħhom, jirriżulta f'bidliet rapidi fis-sistemi vaskulari u respiratorji tagħhom, li jwasslu għal żieda fit-tehid tal-ossigenu. L-istress iwassal ukoll għal bidliet metabolċi, ormonali u fl-imġiba.

Ir-rakkomandazzjonijiet jinkludu wkoll l-evitar ta' pressjonijiet diversi bħal xokk termali wara t-trasport.

Pubblikazzjonijiet rilevanti² dwar il-benesseri tal-ħut waqt it-trasport bit-triq, inklużi dawk tal-Istati Membri, jirrikonoxxu li l-ħut jiżviluppa mġiba kumplessa u jirreaġixxi għall-istress billi jnixxi l-ormoni tal-istress bħall-adrenalina u l-kortizol.

Fl-2021, il-Kumitat ta' Inkjesta tal-Parlament Ewropew dwar il-Protezzjoni tal-Annimali waqt it-Trasport (ANIT) talab studju³ mid-Dipartiment Tematiku. L-istudju kkonferma li "l-ħut bil-pinen huma organiżmi sensibbli u awtokonxji li jistgħu jhossu uġiġħ u dwejjjaq, ikollhom memorja fit-tul u fil-qosor, u jistgħu jesperjenzaw emozzjoni", u li t-trasport tagħhom "jinvolvi rutini li jikkontribwixxu għal żieda sinifikanti fl-istress u d-deterjorament tal-benesseri tal-ħut", kif ukoll li "l-indebolimenti tal-benesseri mit-trasport ikomplu għal jiem wara l-ħatt". L-istudju jenfasizza wkoll li "l-prattiki tal-akkwakultura spiss jesponu l-ħut għal firxa ta' fatturi ta' stress (eż. l-immaniġġjar, it-tilqim, l-iffullar, il-klassifikazzjoni, il-ġuħ, it-trattamenti, it-tagħbija, u t-trasport), li ma jeżistux għall-ħut selvaġġ", kif ukoll li "spiss jiġu ttrasportati bosta drabi matul iċ-ċiklu tal-ħajja tagħhom, li jfisser li huma esposti għal diversi fatturi ta' stress matul proċeduri differenti tat-trasport".

Fid-dettall, l-istudju jiddeskrivi diversi fatturi ta' stress għall-ispeċijiet ewlenin tal-akkwakultura fl-UE, bħall-akkumulazzjoni tas-CO₂, it-temperaturi li jvarjaw, il-kwalità ħażina tal-ilma, jew id-densitajiet tal-istokkjar.

Fil-qosor, ir-riċerka xjentifika eżistenti turi b'mod ċar li l-ħut huwa esseri sensibbli u li l-fatturi ta' stress u l-effetti tagħhom ġew identifikati b'mod ċar għal għexieren ta' snin.

Minkejja n-nuqqas ta' regoli speċifiċi għall-annimali akkwatiċi fir-Regolament 1/2005, l-evidenza xjentifika qawwija ppermettiet lill-Istati Membri bħall-Italja jew gvernijiet reġjonali bħall-Bavarja jadottaw linji gwida dettaljati għall-implimentazzjoni tar-Regolament 1/2005 fir-rigward tat-trasport tal-ħut. Huwa interessanti wkoll li wiehed iħares lejn ir-regolamentazzjoni tan-Norveġja dwar it-trasport tal-annimali tal-akkwakultura, li hija bbażata

¹ <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/44>

² https://www.salute.gov.it/imgs/C_17_pubblicazioni_2848_allegato.pdf

³ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/690875/IPOL_STU\(2021\)690875_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/690875/IPOL_STU(2021)690875_EN.pdf)

wkoll fuq din l-evidenza xjentifika qawwija.

L-aspetti ewlenin tal-proposta tal-Kummissjoni

Fil-proposta tagħha, il-Kummissjoni ddefiniet l-annimali akkwatiċi bhala ħut, ċefalopodi u dekapodi. Għalhekk ma tinkludix il-molluski kollha u ma tinkludix il-mammiferi akkwatiċi kollha bħaċ-ċetaċji. L-eskluzjoni tal-molluski għajr iċ-ċefalopodi u d-dekapodi mill-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament tidher li hija appoġġjata mill-fatt li molluski bħal gajdri u maskli ma għandhomx sistema nervuża ċentrali, li jagħmilha improbabbli li l-gajdri u l-maskli jhossu l-uġiġh.

Min-naħa l-oħra, l-ommissjoni taċ-ċetaċji ma tidhirx li hija appoġġjata mix-xjenza. Peress li ċ-ċetaċji huma koperti mid-definizzjoni ġenerika ta' "annimali", il-Kumitat għas-Sajd għandu jikkunsidra jekk jinkludihomx fid-definizzjoni ta' annimali akkwatiċi wkoll. Peress li l-biċċa l-kbira tat-trasport taċ-ċetaċji x'aktarx li jkunu koperti mill-eżenzjonijiet elenkati fl-Artikolu 2(3), l-inkluzjoni tagħhom tikkompleta r-Regolament, tista' tkun utli f'xi każijiet iżda ma jkollhiex impatt kbir.

Fl-Artikolu 2, il-Kummissjoni eskcludiet it-trasport ta' ħut ornamentali mill-kamp ta' applikazzjoni tal-leġiżlazzjoni kollha (l-Artikolu 2.3). Fil-Premessa 16, il-Kummissjoni spjegat li dan huwa minħabba l-fatt li "normalment jiġu ttrasportati f'kaxxi żgħar permezz ta' kurrieri express f'boroż tal-ilma adattati b'mod speċjali għall-ħtiġijiet tagħhom u t-tul tal-vjaġġ normalment ikun ta' anqas minn 24 siegħa". Din l-ispejgazzjoni ma tilhaqx l-appoġġ xjentifiku u ma tidhirx li hija bbażata fuq il-ħtiġijiet tal-benesseri ta' dawn l-annimali. Il-Kumitat għas-Sajd għandu jikkunsidra jekk iżommx din l-eżenzjoni, iressaqha għall-paragrafu preċedenti (l-Artikolu 2(2)) sabiex l-Artikolu 4 tar-Regolament propost biss japplika għall-ħut ornamentali, jew inehhi l-eżenzjoni kompletament.

Fl-Artikolu 2, il-Kummissjoni tipprevedi wkoll deroga mir-Regolament kollu għall-konsenji diretti ta' annimali akkwatiċi lin-negozji tal-ikel li jfornu lill-konsumatur finali. Din l-eżenzjoni tapplika, pereżempju, għal karpjuni jew krustaċji li spiss jinbiegħu ħajjin f'ristoranti, swieq jew supermarkets. Bl-istess mod, din il-proposta għal eżenzjoni totali ma tidhirx li hija appoġġjata minn biżżejjed studji xjentifiċi. Il-ħtiġijiet tal-benesseri ta' annimal (akkwatiku) huma l-istess irrispettivament mid-destinazzjoni tiegħu. Il-Kumitat għas-Sajd għandu jiddeċiedi jekk iżommx din l-eżenzjoni, iressaqha għall-paragrafu preċedenti (l-Artikolu 2.2) sabiex japplika biss l-Artikolu 4 tar-Regolament propost, jew inehhiha kompletament. Għażla oħra tista' tkun li jiġi limitat il-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-deroga billi jiżdied tul ta' żmien massimu għat-trasport ta' annimali akkwatiċi lejn negozji tal-ikel li jfornu lill-konsumatur finali.

L-Artikolu 2(2) tal-proposta jiddikjara li l-Artikolu 4 tar-Regolament propost japplika biss għat-trasport tal-annimali mill-bdiewa li jużaw il-mezzi tat-trasport tagħhom stess għal distanzi sa 50 km. Dan ifisser, pereżempju, li t-trasport bejn siti differenti ta' farm tal-ħut ma jistax ikun kopert mill-Anness 2. L-Artikolu 4(2)(j) jiddeskrivi li l-annimali akkwatiċi huma soġġetti għal rekwiżiti aktar sempliċi ("ilma ta' kwantità u kwalità suffiċjenti"), filwaqt li l-Anness II fih parametri hafna aktar dettaljati, bħall-monitoraġġ u l-konformità mal-limiti speċifiċi għall-ispeċi għall-ossigenu, id-diossidu tal-karbonju, il-livelli tal-ammonja u t-temperatura, kif ukoll ir-rekwiżiti għall-immanigġjar tal-annimali.

Minħabba li l-istudju mwettaq għall-Kumitat ANIT wera b'mod ċar is-sensittività ta' speċijiet

differenti għal fatturi ta' stress differenti (ara hawn fuq), l-impożizzjoni ta' rekwiżiti aktar dgħajfa għad-distanzi indikati għandha tiġi kkunsidrata bi prekawzjoni kbira, tal-anqas għall-annimali akkwatiċi. Jekk dawn il-vjaġġi jibqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, Regolament futur dwar il-benesseri tal-annimali akkwatiċi mrobbija fl-irziezet ikollu jimla din il-lakuna.

Il-biċċa l-kbira tal-miżuri previsti għall-benesseri tal-annimali akkwatiċi huma inklużi fl-Anness 2 tar-Regolament propost. Il-biċċa l-kbira tal-miżuri proposti jidheru li huma konformi mar-rakkomandazzjonijiet xjentifiċi. Madankollu, huwa importanti li wiehed jinnota li hafna minn dawn il-miżuri mhumiex dettaljati. Pereżempju, ma hemm l-ebda rekwiżit dettaljat dwar id-densitajiet tal-istokkjar jew dwar x'jikkostitwixxi kwalità adegwata tal-ilma għal kull wiehed mill-parametri msemmija.

Fl-Artikolu 47, il-proposta tippredvi li l-Kummissjoni tista' tadotta atti delegati biex taġġorna l-Anness 2, b'mod partikolari dwar ir-rekwiżiti tal-ilma, inklużi l-livelli massimi għall-parametri tal-ilma, ir-rekwiżiti tal-monitoraġġ tal-ilma jew ir-rekwiżiti tad-densità. Huwa importanti li tali aġġornamenti jsiru malajr, peress li l-Kumitat ANIT kien identifika n-nuqqas ta' regoli dettaljati bħala waħda mill-kawzi ewlenin tan-nuqqas ta' infurzar. Regoli mhux speċifiċi jfissru wkoll li hemm riskju li r-regoli jiġu implimentati b'mod differenti fi Stati Membri differenti, li jwassal għal nuqqas ta' kundizzjonijiet ekwi.

Fl-2021, il-Kummissjoni baġtet pjan direzzjonali lill-EFSA li jiddeskrivi l-mandati futuri ppjanati tagħha fil-qasam tal-benesseri tal-annimali tal-irziezet. Huwa jippredvi li l-EFSA se tippubblika opinjonijiet dwar is-salamun u t-trota mrobbija (Ġunju 2026), il-karpjun imrobbi (Ġunju 2027), l-ispnott imrobbi, l-awrat u s-sallura Ewropea (Ġunju 2028), it-tonn imrobbi (Dicembru 2029) u ċerti invertebrati bħad-dekapodi (Dicembru 2030). Huwa importanti li r-rakkomandazzjonijiet li jinsabu f'dawn l-opinjonijiet jiġu inkorporati fl-Anness 2 malajr wara l-pubblikazzjoni tagħhom mill-EFSA biex jiġi żgurat li r-Regolament tal-UE dwar it-Trasport tal-Annimali jibqa' konformi mal-aħħar evidenza xjentifika.

F'Jannar 2024, il-Kummissjoni adottat deċiżjoni biex tistabbilixxi Ċentru ta' Referenza tal-UE għall-Benesseri tal-Annimali Akkwatiċi. Se jappoġġja l-attivitajiet tal-Kummissjoni u tal-Istati Membri billi jwettaq studji xjentifiċi u tekniċi, jipprovdi taħriġ u jxerred ir-rizultati tar-riċerka u informazzjoni dwar innovazzjonijiet tekniċi. Ikun importanti li l-Kummissjoni tagħti mandat lil dan iċ-Ċentru ta' Referenza biex jaħdem fuq rakkomandazzjonijiet biex jiżgura l-benesseri tal-annimali akkwatiċi. Huwa importanti wkoll li l-Kummissjoni żżid dawn ir-rakkomandazzjonijiet mal-Anness 2 tar-Regolament permezz ta' atti delegati sabiex tiżgura implimentazzjoni konsistenti tar-Regolament fl-Istati Membri kollha.

Bħala konklużjoni, ir-Rapporteur tappoġġja l-adozzjoni tar-Regolament propost u tippredvi emendi possibbli għall-proposta tal-Kummissjoni. L-adozzjoni tar-Regolament tippermetti lill-UE li jkollha, għall-ewwel darba, regoli speċifiċi dwar il-benesseri tal-annimali akkwatiċi waqt it-trasport

L-adozzjoni ta' dan ir-Regolament tkun konformi wkoll mal-Linji Gwida Strateġiċi tal-Kummissjoni tal-2021 għall-Akkwakultura tal-UE li tkun aktar Sostenibbli u Kompetittiva, li jiddikjaraw li “ż-żamma tal-ħut f'kundizzjonijiet tajbin għall-benesseri tagħhom għandha wkoll benefiċċji ekonomiċi għall-industrija, billi tirriżulta f'inqas spejjeż u prodotti ta' kwalità aħjar”.